

SLAH LEHA

(IV. Mózes 13.1. – 15.51.)

שְׁלַח לְהָא

Mózes kémeket küld ki Kánaánba, akik elriasztják a népet a honfoglalástól, és zúgolódva ismét kifejezik azon óhajukat, hogy visszamennének Egyiptomba. A kishitőség láttán Isten elrendeli a negyven esztendő pusztabeli bolyongást, melynek során kihal a pusztai nemzedék, és az új generáció már szabad emberekből áll, akiknek lelkét nem nyomorította meg az egyiptomi rabszolgaság. Ezek fogják elfoglalni és birtokba venni az országot.

“Küldjél, magadnak” kémeket, akik – ha nektek tetszik, felderítik Kánaán országát, melynek határához érkeztek. A tizenkét törzs szerint egy-egy férfiú vett részt a műveletben, tízen a visszafordulást javasolták Egyiptomba, ketten, Józsué és Kalév, Mózes sógora, Mirjám férje, az út folytatása mellett foglalt állást. A gonosz közösségnek tehát tíz tagja volt, ezért minden imádkozásunknál tíz igaz ember alkot közösséget velük szemben. Az így összejött közösséget a “létszám”, azaz minján szóval nevezzük. A Tórai olvasmány e hetiszakasszal válik drámaivá, mert a büntetés szerint minden 20 éven felüli férfi, aki Egyiptomból, a rabság házából kijött, de szívében szolga maradt, a pusztában kell, hogy befejezze életét. Sírt a nép akkor egész éjszaka feleslegesen, mondta az Ö...való, lesz idő, mikor sírni fogtok okkal. A hagyomány szerint az a nap Áb hó 9. volt. Évszázadokkal később időszámításunk előtt 586-ban és időszámításunk 70. évében ezen a naptári napon pusztult el a Szentély először is, másodszer is. Mózes könyörgése után két fontos törvényt ír még le a szidra. Az asszonyoknak szóló parancsolatok között az egyik legfontosabb a tésztából vett Chale Ezt az adományt a papnak adták, akik megették. Ma ez a hagyomány megmaradt és két és fél liter lisztből egy tojásnyi mennyiséget különítenek el, melyet – ha mód van rá – elégetnek. A pénteki gyertyagyújtás a rituális fürdő mellett a Chále, az asszonyoknak szóló harmadik fontos parancs. Szó van még a férfielemek által hordott rojtokról, melyek héber neve Cicit szó számértéke 600, ehhez számoljuk az 5 csomót és nyolc szálat, így megkapjuk a 613. számot, amely a parancsolatok összege. A fehér rojtok figyelmeztetnek a parancsolatokra. Valamikor kék bíbor volt a rojtok színe, de mivel azt a puhatestű valószínűleg vízben élő állatkát a chalizont, melynek nedvéből a kék festéket nyerték, nem tudjuk beazonosítani, ezért maradunk a fehér színnél.

“Dor bámidbár – “a pusztai nép”. Így szólt az Örökkévaló Mózeshez, mondván: Küldj magadnak férfiakat, hogy kikémléjék Kánaán országát..” Hetiszakaszunk több problémát vet fel: 1. Mi az értelme a “magadnak” szónak? 2. Miért nem büntették a népet az aranyborjú imádásáért; és csak a kémek küldéséért nem mehettek be az országba? 3. Tulajdonképpen ki küldte őket? 4. Mi volt a kémek vétke? A kémek igazat mondtak: az ország gazdag termésű volt, városai erősek, lakossága sok és erős. Mi volt a bűnük? A jelentéshez fűzött magyarázatuk: “Nem mehetünk mi be ahhoz a néphez, mert erősebbek nálunk” – így szólt a tíz kém Józsué és Kálév kivételével. Lázították a népet Mózes ellen és Izrael fiai sírtak azon az éjjelen. Végül is vonakodtak továbbmenni. “Válasszunk új vezetőt és térjünk vissza Egyiptomba!” Ez az uszítás volt a kémek bűne. Ki küldte a kémeket? Ez a kérdés azért merült fel, mert Dövarim könyvében másképp szól az elbeszélés: “Mindnyájatok hozzám jöttetek, mondván, küldjünk előre embereket, hogy kikémléjék az országot... Tetszett nekem a dolog” – így szólt Mózes. Eszerint nem Isten küldte a kémeket. A kezdeményezés a népé volt és Mózes tetszésével találkozott. Az ellentétet Bölcséink így oldották meg: Isten beleegyezett a nép kérésébe, de azt akarta, hogy olyan embereket küldjön Mózes, akik megerősítik a nép hitét. Ezért mondta: “...küldjél magadnak...”, a te vezetésedet, küldetésedet szolgálják a kémek, és nem a nép kishitőségét. És mondta Mózes: “ebben a dologban nem hittetek Örökkévaló Istenetekben.” A kémek kiküldése a nép ajánlata volt és gyenge hitének kifejezője. Miért nem büntették a népet az aranyborjú imádásáért, és csak a kémek küldése miatt nem mehettek be az Ígéret Földjére? Az aranyborjú vétke a nép naivitásának, gyermekkorának tudható be. Nem véletlen, hogy éppen Áháronhoz, Mózes testvéréhez fordultak kérésükkel. “Csinálj nekünk Istent, az vezessen minket; mert nem tudjuk, mi lett a férfiúval, Mózesel, aki kivezetett minket Egyiptomból.” Amikor Mózes lejött a Szináj hegyéről és összetörte a kőtáblákat; ő is Áháront hibáztatta: “Mit tett neked ez a nép, hogy ily nagy bünt sóztál rá?” Isten nem büntette meg a népet, amely tudatlanságában bűnözött és az egyiptomi állatkultuszt utánozta Mózes “eltűnése” miatt. Más volt a helyzet a kémek kiküldésével és a visszatérők uszításával. A nép már túl volt “gyermekkorán”, számos csodának és égi segítségnek volt tanúja. És mégis azt mondta: “Mert Isten gyűlöl minket, azért hozott ki minket Egyiptomból.” Izrael már “felnőtt” korát élte, mikor azt mondta: “Válasszunk új vezetőt, aki visszavisz minket Egyiptomba.” Erre a lázadásra, erre a kishitőségre már nem volt más választása Istennek, mint a pusztában hagyni a szolgálalkú népet negyven esztendeig, és az új, szolgaságot nem ismerő nemzedéket vinni be Kánaán országába. Biálik úgy írt a pusztai nemzedékről, hogy ő az utolsó nemzedék a szolgaságban és az első a megváltásban. A szolgaságban valóban utolsó volt az Egyiptomból kiszabadult nép, de a megváltáshoz új nemzedéknek kellett születnie a pusztában.

HÍREK A VILÁGBÓL

<p>Izraelben a legfelsőbb bíróság kimondta az ultraortodoxok katonai behívásának jogosságát. https://bzsh.hu/2024/06/25/izraelben-a-legfelsobb-birosag-kimondta-az-ultraortodoxok-katonai-behivasanak-jogossagat/</p>
<p>A ZSVK aggodalmát fejezi ki az orosz zsinagógák és templomok elleni terrortámadás miatt. https://mazsihisz.hu/mazsihisz/kozlemenyek/a-zsvk-aggodalmat-fejezi-ki-az-orosz-zsinagogak-es-templomok-elleni-terrotramadas-miatt</p>
<p>Ezúttal a biztonsági kamera rögzítette az esetet. https://akibic.hu/2024/06/25/ismet-leteptek-az-izraeli-zaszlot-a-dob-utcai-koser-etterem-homlokzatarol/</p>
<p>Az Egyesült Államok Legfelsőbb Bírósága saját illetékességi körébe sorolta hétfőn a magyar állam és holokauszt túlélők között indult kártérítési ügyet, amelyben ősszel tart ismételt meghallgatást. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/azaz-usa-legfelsobb-birosaga-ele-kerul-a-magyar-allam-es-holokausztulelok-kozott-indult-karteritesi-ugy</p>
<p>Bizonyíték, Szíria, Jordánia akcióban és felfegyverkezés. https://ujkelet.live/2024/06/27/bizonyitek-sziria-jordania-akcioban-es-felfegyverkezés/</p>
<p>A ChatGPT kicsinálta a Chegg-et: lezárja tevékenységét az országban és elbocsátja dolgozóit. https://izraelinfo.com/2024/06/26/a-chatgpt-kicsinalta-a-chegg-et-lezarja-tevenyseget-az-oroszban-es-elbocsatja-dolgozoit/</p>
<p>„Izrael a palesztinok meggyilkolására épül 76 éve” – antiszemita feliratok jelentek meg a Kálvin téren. https://tev.hu/izrael-a-palesztinok-meggyilkolasara-epul-76-eve-antiszemita-feliratok-jelentek-meg-a-kalvin-teren/</p>
<p>Kegyvesztése után az amerikaiaknál lelt menedékre Hitler közeli barátja. https://mult-kor.hu/kegyvesztese-utan-az-amerikaiaknal-lelt-menedekre-hitler-kozeli-baratja-20240621</p>
<p>Kormányellenes tüntetők eltorlaszoltak egy autópályát Izraelben. https://24.hu/kulfold/2024/06/27/hamasz-izrael-gazai-haboru-elo-kozvetites-percrol-percre-hirfolyam-2024-06-27/#kormanyellenes-tuntetok-eltorlaszoltak-egy-autopalyat-izraelben</p>
<p>Azbej Tristan: Elítéljük az ortodox egyház és a Dagesztán tartományban élő zsidó közösségek ellen elkövetett fegyveres támadásokat. https://hirado.hu/kulfold/cikk/2024/06/24/azbej-tristan-eliteljuk-az-ortodox-egyhaz-es-a-dagesztan-tartomanyban-elo-zsido-kozossegek-ellen-elkovetett-fegyveres-tamadasokat</p>
<p>Túsztartókat és az október 7-i terrortámadásban részt vevőket támadott az izraeli hadsereg Gázavárosban. https://bzsh.hu/2024/06/25/tusztartokat-es-az-oktober-7-i-terrotramadasban-reszt-vevoket-tamadott-az-izraeli-hadsereg-gazavarosban/</p>
<p>Zsidó civil szervezetek: honnan van és honnan lesz pénz? https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/zsido-vilag/zsido-civil-szervezetek-honnan-van-es-honnan-lesz-penz</p>
<p>A Bálint Ház ebben az évben is otthont adott a Budapest Pride által szervezett eseményeknek. https://akibic.hu/2024/06/24/a-gyulolet-nem-koser-iden-meg-tobb-zsido-szervezet-vett-reszt-a-budapest-pride-on/</p>
<p>Novák Előd, a Mi Hazánk alelnöke és parlamenti képviselője arról kérdezte Tuzson Bence igazságügyi minisztert: indult-e háborús bűncselekmény miatt magyarországi eljárás az izraeli hadseregben szolgáló magyarok ellen? https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/novak-elod-az-izraeli-hadseregben-szolgalo-magyarok-ellen-inditana-bunteto-eljarast</p>
<p>Washington – Gallant bejelentette, hogy megoldódni látszik az Egyesült Államok és Izrael közötti fegyverellátás fennakadásainak problémája. https://ujkelet.live/2024/06/27/gallant-washingtonban-kiveve-a-nehezbombakat-elorelepes-a-fegyverszallitmanyok-felgyorsitasaban/</p>
<p>Amerikai értékelés szerint a bűnözők jelentik a legnagyobb akadályt a humanitárius segélyek szállításában. https://izraelinfo.com/2024/06/25/amerikai-ertekeles-szerint-a-bunozok-jelentik-a-legnagyobb-akadalyt-a-humanitarius-segelyek-szallitasaban/</p>
<p>Német diplomáciai kötéltánc a Közel-Keleten: Annalena Baerbock Izraelt is figyelmeztette. https://infostart.hu/kulfold/2024/06/27/nemet-diplomaciai-koteltanc-a-kozel-keleten-annalena-baerbock-izraelt-is-figyelmeztette</p>
<p>A libanoni határnál hadgyakorlatozott az izraeli hadsereg. https://infostart.hu/kulfold/2024/06/27/nemet-diplomaciai-koteltanc-a-kozel-keleten-annalena-baerbock-izraelt-is-figyelmeztette</p>
<p>Az izraeli hadsereg szerint túlzottak a gázai rombolás korábbi adatai. https://bzsh.hu/2024/06/27/az-izraeli-hadsereg-szerint-tulzottak-a-gazai-rombolas-korabbi-adatai/</p>
<p>Kilencezer éves kómaszkot állítottak ki Izraelben. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/tudomany/kilencezer-eves-komaszkot-allitottak-ki-izraelben</p>

Mi köze az arisztokrata vagy munkás származásnak a futballhoz? Ki volt az a debreceni focista, aki a futballnak köszönhetően élte túl Auschwitzot? Volt-e cionista összeesküvés a Dunapark Kávéházban? <https://akibic.hu/2024/06/24/miert-nem-zsido-csapat-az-mtk-es-miert-az-megis/>

Az Egyesült Államok a vallásszabadságról szóló, szerdán közzétett jelentésében aggodalmát fejezte ki a zsidók és a muszlimok ellen világszerte növekvő fanatizmus miatt. <https://www.szombat.org/politika/blinken-biralta-az-orbani-magyarorszag-antiszemita-utalasai-szjijarto-visszaszolt>

Daniela Gilboa édesanyja: A lányom egy „hamásnyik” unokával térhet haza. <https://ujkelet.live/2024/06/26/daniela-gilboa-edesanyja-a-lanyom-egy-hamasznyik-unokaval-terhet-haza/>

Súlyos bírságokkal sújtják a telefont szombaton működtető ultraortodoxokat Izraelben. <https://izraelinfo.com/2024/06/25/sulyos-birsagokkal-sujtjak-a-telefont-szombaton-mukodteto-ultraortodoxokat-izraelben/>

Botrány Olaszországban: Mussolinit éltetik, zsidókat gyaláznak Meloni pártjának ifjú tagjai. <https://telex.hu/kulfold/2024/06/27/giorgia-meloni-olaszorszag-fiverei-ifjusagi-mozgalom-fasizmus>

Irakba költözik a Hamász, közben egymilliárd dollárra perlik az UNWRA-t a terror zsidó túlélői. <https://hu.euronews.com/2024/06/25/irak-hamasz-terrorservezet-unwra-per-palesztin-segely>

Élhetőség szempontjából Tel-Aviv visszaesett az európai rangsorban. <https://bzsh.hu/2024/06/27/elhetoseg-szempontjabol-tel-aviv-visszaesett-az-europai-rangsorban/>